

KONCERTY V RÁMCI LETNÝCH SEMINÁROV EPTA V ROKOCH 1994 – 2008

CONCERTS WITHIN THE EPTA SUMMER SEMINARS 1994 – 2008

PaedDr. Miriam Matejová, PhD.

Katedra hudby, Pedagogická fakulta, Katolícka univerzita v Ružomberku, Slovensko

ABSTRACT: This article focuses on concert performances realized in the framework of the EPTA summer seminars for piano teachers. It briefly introduces the European Piano Teachers' Association and the first president of the Slovak section of EPTA Eva Fischerová - Martvoňová.

Key words: EPTA, concerts, Eva Fischerová – Martvoňová

ABSTRAKT: Príspevok je zameraný na koncertné vystúpenia, realizované v rámci letných seminárov pre učiteľov klavírnej hry EPTA. V krátkosti predstavuje Európsku asociáciu učiteľov klavíra a prvú predsedníčku slovenskej sekcie EPTA Evu Fischerovú – Martvoňovú.

Kľúčové slová: EPTA, koncerty, Eva Fischerová – Martvoňová

Príspevok vznikol pri príležitosti 100. výročia narodenia Evy Fischerovej – Martvoňovej (1922 – 2017), významnej osobnosti slovenskej klavírnej pedagogiky, koncertnej umelkyne, ktorá stála pri zrode slovenskej sekcie EPTA a bola jej prezidentkou až do roku 2008. Špeciálne sa venujeme prehľadu koncertov, ktoré boli neoddeliteľnou súčasťou letných seminárov pre učiteľov klavírnej hry EPTA. Mapujeme roky 1994 – 2008, v ktorých bola Eva Fischerová – Martvoňová hlavnou organizátorkou podujatia.

EPTA

European Piano Teachers Association (EPTA) je Európska asociácia učiteľov klavíra, ktorá bola založená v roku 1978 v Londýne. Pri jej vzniku stála Carola Grindea (1914 – 2009), anglická klaviristka a pedagogička rumunského pôvodu. Centrála organizácie EPTA sídli v Londýne, trikrát ročne vydáva časopis Piano Journal, ktorý obsahuje o. i. rozhovory s významnými klaviristami, informácie o aktivitách jednotlivých európskych asociácií, prehľad o klavírnych súťažiach, konferenciách.¹

V roku 1986 bola Československá socialistická republika prijatá za člena EPTA. Tento rok uvádza Eva Fischerová – Martvoňová v rozhovore pre časopis Hudobný život,² ale podľa informácií na <https://epta-europe.org/node/2>³ EPTA Czechoslovakia vznikla až v roku 1989. V roku 1991 bola EPTA Czechoslovakia rozdelená na EPTA Czech republic a EPTA Slovakia, s uvedením Evy Fischerovej ako predsedníčky. Medzi riadnych, platiacich členov EPTA dnes Slovensko podľa webovej stránky <https://epta-europe.org/epta-european-associations-s->

¹ *European Piano Teachers Association Czech Republic*. [online]. 2017 [cit. 10. 10. 2021]. Dostupné z <http://www.epta-cz.com/cs/about>

² JAKUBCOVÁ, D., 1993. S docentkou Evou Fischerovou – Martvoňovou o slovenskej sekcii EPTA. In: *Hudobný život*, roč. 25, č.18, s. 2. ISSN 1335-4140.

³ *EPTA Europe History*. [online]. 2018 [cit. 10. 10. 2021]. Dostupné z <https://epta-europe.org/node/2>

z⁴ nepatrí a nezúčastňuje sa aktívne medzinárodných konferencií EPTA. V súčasnosti je slovenská EPTA jednou zo siedmich sekcií Asociácie učiteľov hudby Slovenska.⁵ Letné semináre EPTA, organizované na Slovensku koncom letných prázdnin v Bratislave, sa však k umelecko-vzdelávacím cieľom a odkazu EPTA hlásia.⁶

Cieľom 3-dňových seminárov, ktoré sú určené učiteľom hry na klavíri, je predstaviť významné osobnosti klavírneho umenia a pedagogiky, rozširovať poznatky a pomôcť pri riešení problémov v klavírnej pedagogike. Súčasťou podujatia sú interpretačné analýzy repertoáru, prednášky o slovenskej klavírnej tvorbe, workshopy, verejné hodiny so žiakmi ZUŠ a koncerty, na ktorých sa predstavujú mladí aj renomovaní klavíri interpreti.⁷ Semináre sa tešia mimoriadnej pozornosti a záujmu pedagógov z celého Slovenska. V roku 2021 sa konali prvýkrát online formou. V aktuálnom roku sú naplánované na 26. – 28. augusta 2022 a po prvýkrát sa budú konať v Koncertnej sieni Dvorana VŠMU v Bratislave.

Eva Fischerová – Martvoňová

Klavírnou interpretku a dlhoročnú pedagogičku VŠMU Evu Fischerovú – Martvoňovú netreba hudobnej verejnosti nijako zvlášť predstavovať. Množstvo informácií o nej o. i. priniesol časopis *Hudobný život*⁸ a webový portál Hudobného centra.⁹

Pochádzala z Bátoviec pri Leviciach, kde sa narodila v roku 1922 do rodiny lekárniky. Po presťahovaní rodičov do Pezinka sa jej prvým hudobným pedagógom stal Eduard Wendelín, organista a prvý učiteľ Eugena Suchoňa. V rokoch 1931 – 1938 navštevovala Hudobnú školu pre Slovensko, 1938 – 1942 Hudobnú a dramatickú akadémiu pre Slovensko, 1942 – 1944 nadstavbové štúdium, 1951 – 1953 aspirantúru na VŠMU. Jej klavírnym pedagógom bol od začiatku Frico Kafenda,¹⁰ po jeho odchode do dôchodku, Rudolf Macudziński.¹¹ Záverečný koncert mladej klaviristky bol prvým samostatným recitálom, zloženým výlučne zo slovenskej klavírnej tvorby.

Mimoriadne bohatá bola koncertná činnosť Evy Fischerovej – Martvoňovej. Okrem svetovej klavírnej literatúry sa zameriavala predovšetkým na interpretáciu pôvodnej slovenskej klavírnej tvorby (Frico Kafenda, Eugen Suchoň, Il'ja Zeljenka, Roman Berger). Vystupovala v európskych metropolách, Indii, Egypte. Ako komorná hráčka účinkovala s viacerými

⁴ *Find a Member Association*. [online]. 2018 [cit. 10. 10. 2021]. Dostupné z <https://epta-europe.org/epta-european-associations-s-z>

⁵ *Asociácia učiteľov hudby Slovenska*. [online]. 2010 [cit. 10. 10. 2021]. Dostupné z <http://www.auhs.hplus.sk/>

⁶ *Letné semináre pre učiteľov klavírnej hry EPTA v Bratislave*. [online]. 2021 [cit. 10. 10. 2021]. Dostupné z <https://www.eptaci.sk/>

⁷ HAVIAROVÁ, E., 2018. *Letné semináre pre učiteľov hry na klavíri*. Záverečná práca. Ružomberok. Rkp., s. 12.

⁸ PERGLER, F., 2007. Ak sa niekto stane učiteľom hudby, nemal by zabúdať, že je súčasne aj umelec. In: *Hudobný život*, roč. 39, č. 11, s. 23 – 25. ISSN 1335-4140, PERGLER, F., 2002. Stretnutie s jubilantkou. In: *Hudobný život*, roč. 34, č. 9, s. 3. ISSN 1335-4140, BERGER, R., 1997. Charizmatická osobnosť E. F. M. In: *Hudobný život*, roč. 29, č. 23, s. 3. ISSN 1335-4140, ČÍŽIK, V., 1992. K jubileu umelkyne. In: *Hudobný život*, roč. 24, č. 17, s. 2. ISSN 1336-4140.

⁹ *Eva Fischerová – Martvoňová*. [online]. 2021 [cit. 10. 10. 2021]. Dostupné z <https://hc.sk/o-slovenskej-hudbe/osobnost-detail/1632-fischerova-martvonova-eva>

¹⁰ Frico Kafenda (1883 – 1963) bol slovenský hudobný skladateľ a pedagóg, vedúca osobnosť hudobného života na Slovensku.

¹¹ Rudolf Macudziński (1907 – 1986) bol klavirista a hudobný skladateľ. So svojou manželkou Silviou tvoril známe klavírne duo.

slovenskými a českými spevákmi a inštrumentalistami. Početné sú nahrávky zrealizovala pre OPUS, rozhlas, televíziu.

Pedagogicky činná bola od roku 1946. Na VŠMU v Bratislave pôsobila v rokoch 1954 – 1989, od roku 1966 ako docentka. Po nedobrovoľnom odchode z VŠMU, v rokoch 1989 – 1996 vyučovala na JAMU v Brne. Prednášala doma i v zahraničí, ako porotca sa zúčastňovala mnohých klavírných súťaží. Tridsať rokov viedla letné kurzy pre neprofesionálnych klaviristov „Setkání přátel komorní hudby“ v južných Čechách v Běchyni, ktoré organizovala Česká hudební společnost.

Letné semináre EPTA organizačne zastrešovala nepretržite dvadsať rokov. Kontakty, ktoré získala svojou prednáškovou činnosťou v zahraničí, pretavila do pozvánok na letné semináre. Prijali ich mnohé významné osobnosti klavírnej pedagogiky.

Okrem zaujímavých a podnetných tém¹² prinášali letné semináre EPTA aj koncerty mladých, začínajúcich, ale aj renomovaných klavírných interpretov. Zoznamy koncertov zosumarizovala vo svojej záverečnej práci študentka rozširujúceho štúdia Katedry hudby PF KU v Ružomberku Elena Haviarová.¹³ Vychádzajúc z pozostalosti Evy Fischerovej – Martvoňovej, z článkov v Hudobnom živote, z vlastných materiálov, programov poskytnutých inými účastníkmi letných seminárov EPTA sa jej podarilo vytvoriť prehľad koncertov od roku 1994 až po rok 2017. V našom príspevku uvádzame koncerty od roku 1994 po rok 2008, v ktorom bola Eva Fischerová – Martvoňová poslednýkrát hlavnou organizátorkou podujatia. Informácie o koncertoch, konajúcich sa pred rokom 1994 chýbajú. Pravdepodobne sa však konali. Napríklad už v roku 1988 boli súčasťou seminára, konaného v Dolnej Krupej: „Prednášky, semináre a praktické vyučovania dopĺňali večerné koncerty.“¹⁴

Pretože oficiálna webová stránka EPTA¹⁵ ponúka v archíve prehľad seminárov a koncertov len od roku 2016, môže tento príspevok doplniť archív koncertov, konajúcich sa v rámci letných seminárov EPTA o roky 1994 – 2008. Kvôli prehľadnosti sú koncerty usporiadané v tabuľke, v ktorej uvádzame rok konania koncertu, interpreta a názov interpretovaných skladieb. Skladby uvádzame tak, ako boli uvedené v programoch. Vyskytujú sa teda rôzne varianty: presné uvedenie názvu interpretovanej skladby, všeobecné uvedenie ako napríklad sonáty, klavírne skladby, klavírna tvorba a podobne. V niektorých prípadoch neboli názvy interpretovaných skladieb zistené. Niektoré koncerty boli zamerané tematicky: Koncert detí – laureátov klavírných súťaží, Koncert mladých klaviristov komponistov, Vystúpenie študentov Konzervatória kráľa sv. Štefana v Budapešti.

¹² MATEJOVÁ, M., 2022. Letné semináre EPTA v rokoch 1988 – 2008. Rkp.

¹³ HAVIAROVÁ, E., 2018. *Letné semináre pre učiteľov hry na klavíri*. Záverečná práca. Ružomberok. Rkp.

¹⁴ HORVÁTHOVÁ, V., 1988. Klaviristi v Dolnej Krupej. In: *Hudobný život*, roč. 20, č. 25, s. 2. ISSN 1335-4140

¹⁵ *Archív programov seminárov*. [online]. 2021 [cit. 27. 06. 2022]. Dostupné z <https://www.eptaci.sk/programy-seminarov/>

Tabuľka 1. Zoznam koncertov

rok	interpret /interpreti	skladateľ/interpretované dielo
1994		
	Daniela Rusó	Sonáty viedenských klasikov
1995	Koncert detí – laureátov klavírnych súťaží	
	Zuzana Jurčacková	Ilja Zeljenka: 31 klavírnych drobností – výber
	Ervín Mészáros	Klavírne skladby Johanna Sebastiana Bacha, Jána Ladislava Dusíka, Edwarda Hagerupa Griega, Zdeňka Vřešťála
	Ľubica Lipková	Klavírne skladby Johanna Sebastiana Bacha, Fryderyka Chopina, Zdeňka Vřešťála
1996	Koncert mladých klaviristov komponistov	
	Petra Vášsová	nezistené
	Michal Pokorný	Jar prichádza, Letné nálady, Čmeliak sa chystá na med, Chong Jia Wen/ Malajzia: Tiene vysokej hory, Wong Lin Lee/ Malajzia: Rapsódia
	Lenka Bálintová/ Ivan Šiller	Georg Friedrich Händel: Fantázia C dur pre 2 klavíry
	Ivan Šiller	Wolfgang Amadeus Mozart: Sonáta F dur pre klavír
	Lenka Bálintová	Franz Schubert: Impromptu As dur
	Daniel Matej	Meditácia: „A tak Ti dávam, všetok svoj smútok, lebo viem, že mu porozumieš“
1997		
	Dana Varínska	Franz Schubert: Sonáta B dur, D 960
	Stanislav Zamborský	Z klavírnej tvorby Vladimíra Bokesa, Ivana Paríka a Iris Szeghy
	Silvia Čáповá- Vizváryová	Z klavírnej tvorby Domenica Scarlattiho, Ludwiga van Beethovena, Franza Schuberta, Roberta Schumanna, Fryderyka Chopina, Franza Liszta a Clauda Debussyho
1998		
	Zuzana a Stanislav Zamborskí	Johann Nepomuk Hummel: Nocturno, op. 99
	Peter Pažický	Johann Nepomuk Hummel: Capriccio op. 49, recitál z klavírnej tvorby Clauda Debussyho a Fryderyka Chopina
	Helena Gáfforová	Béla Bartók: Klavírna suita, Deťom 4. zv. – výber
	Zuzana Paulechová	Z klavírnej tvorby Johanna Sebastiana Bacha, Domenica Scarlattiho, Wolfganga Amadea Mozarta, Mauricea Ravela, Clauda Debussyho. Eugen Suchoň: Malá suita s passacagliou, Toccata

	Věra a Vlastimil Lejskovi	Vlastimil Lejsek: Duetinka. Duettina, duetta
1999		
	Mikuláš Škuta	Z klavírnej tvorby Johanna Sebastiana Bacha, Sergeja Prokofieva
	Tomáš Nemeč	Z klavírnej tvorby Fryderyka Chopina, Roberta Schumanna, Franza Liszta
2000	Vystúpenie študentov Konzervatória kráľa sv. Štefana v Budapešti: Program zostavený z klavírneho diela Franza Liszta	
	Radoslav Kvapil	Z klavírnej tvorby Bedřicha Smetanu, Antonína Dvořáka a Zdeňka Fibicha
	Mikuláša Škuta	Z klavírnej tvorby Johanna Sebastiana Bacha, improvizácia
2001		
	Matej Arendárik	Z klavírnej tvorby Alexandra Skriabina, Leoša Janáčka, Ilju Zeljenku, Johanna Sebastiana Bacha
	Ida Černecká/ František Pergler	Georges Bizet: Detské hry op. 22, Gabriel Fauré: Dolly op. 56, Antonín Dvořák: Slovanské tance (výber)
	Péter Morva	Z klavírnej tvorby Johanna Nepomuka Hummela, Franza Liszta
	Daniela Varínska	Ludwig van Beethoven: Sonáta mesačného svitu, op. 27, č.2
2002		
	Mikuláš Škuta	Johann Sebastian Bach: Goldbergove variácie
	Kamil Mihalov	Z klavírnej tvorby Ludwiga van Beethovena, Leoša Janáčka, Sergeja Rachmaninova, Sergeja Prokofjeva
	Klavírne trio MyLenUm ¹⁶	Z klavírnej tvorby Carla Czernyho, Rogera Boutryho, Hectora Berlioza, Sergeja Rachmaninova, úpravy diel Johanna Sebastiana Bacha, Pancha Vladigerova
2003		
	Jordana Palovičová	Domenico Scarlatti 5 klavírnych sonát, Robert Schumann: Fantázia C dur op. 17, Claude Debussy: Images (2. zväzok)
	Peter Pažický/ Aleš Solárik	Franz Schubert: Divertimento, časť Andante, Antonín Dvořák: Ze Šumavy
	Ivan Šiller	Z klavírnej tvorby Igora Stravinského, Györgyho Kurtága, Daniela Mateja, Charlesa Ivesa
2004		
	Peter Fančovič	Fryderyk Chopin: Etudy op. 10 (výber), Polonézy (výber)
	Dana Satury Šašinová	Z klavírnej tvorby Franza Liszta: transkripcie hudby Vincenza Belliniho, Hectora Berlioza, Franza Schuberta

¹⁶ 6-ručné klavírne trio MyLenUm tvoria absolventovi VŠMU Zuzana Suchánová, Dušan Šujan, Stanislava Zimmermanová. Trio získalo 1. cenu na Medzinárodnej súťaži v hre na klavíri pre šesť rúk, usporiadanej na Bavorskej hudobnej akadémii v Nemecku. MyLenUm – miléniové klavírne trio. [online]. 2002 [cit. 31. 01. 2022]. Dostupné z <https://bratislava.sme.sk/c/206561/mylenum-mileniove-klavirne-trio.html>

	Jakub Kozák ¹⁷	Fryderyk Chopin: Scherzo b mol op. 31
2005		
	Veronika Lacková	Klavírne sonáty Alexandra Skriabina a Franza Schuberta
	Nora Škutová	Marek Piaček: Skladba pre klavír
	Mikuláš Škuta	Z tvorby Johanna Sebastiana Bacha
	Milan a Renáta Bialasovi	Z klavírnej tvorby Clauda Debussyho, Franza Schuberta, Antonína Dvořáka, Johannesa Brahmsa, Vlastimila Lejska, Pavla Blatného, Petra Fialu a ďalších.
2006		
	Veronika Lacková	Wolfgang Amadeus Mozart: Sonáta F dur, KV 332, Fantázia d mol, KV 397, Variácie G dur, KV 455 „Unser dummer Pöbel meint“, Juraj Beneš: Nocturno
	Ida Černecká/ František Pergler	Juraj Hatrík: 10 miniatúr pre štvorročný klavír „Krajinou šťastného princa“
	Dušan Šujan	Alexander Moyzes: Sonáta e mol
	Zuzana Zamborská	Dimitrij Šostakovič: Prelúdiá (výber), Béla Bartók: Mikrokozmos
2007		
	Dana Satury – Šašinová	Ivan Hrušovský: Sonatina pre klavír, Johann Sebastian Bach/ Johannes Brahms: Chacona d mol pre ľavú ruku, Edward Hagerup Grieg: Lyrické kusy (výber)
	Kamil Mihalov	Felix Mendelssohn-Bartholdy: Piesne bez slov op.30 (výber), Béla Bartók: Suita op. 14, Allegro barbaro, Sergej Rachmaninov: Hudobné momenty (výber)
2008		
	Zuzana Paulechová	Eugen Suchoň: Obrázky zo Slovenska
	František Pergler	Eugen Suchoň: Kontemplácie
	Milan a Renáta Bialasovi	Výber z českej a moravskej štvorročnej hudby
	Magdaléna Bajuszová	nezistené
	Eva Kosorínová	Dmitrij Šostakovič: Prelúdiá op. 34

¹⁷ Žiak Marcely Slanej, ktorá pôsobila v Brne na ZUŠ V. Kaprálové a na Letných seminároch EPTA vystúpila niekoľkokrát ako lektorka (1999, 2000, 2004, 2007). Je autorkou knihy Kdo si hraje, ten je zdravý.

Zoznam bibliografických odkazov

1. *Archív programov seminárov*. [online]. 2021 [cit. 27. 06. 2022]. Dostupné z <https://www.eptaci.sk/programy-seminarov/>
2. *Asociácia učiteľov hudby Slovenska*. [online]. 2010 [cit. 10. 10. 2021]. Dostupné z <http://www.auhs.hplus.sk/>
3. BERGER, R., 1997. Charizmatická osobnosť E. F. M. In: *Hudobný život*, roč. 29, č. 23. ISSN 1335-4140
4. ČÍŽIK, V., 1992. K jubileu umelkyne. In: *Hudobný život*, roč. 24, č. 17. ISSN 1336-4140.
5. *European Piano Teachers Association Czech Republic*. [online]. 2017 [cit. 10. 10. 2021]. Dostupné z <http://www.epta-cz.com/cs/about>
6. *Eva Fischerová – Martvoňová*. [online]. 2021 [cit. 10. 10. 2021]. Dostupné z <https://hc.sk/o-slovenskej-hudbe/osobnost-detail/1632-fischerova-martvonova-eva>
7. *Find a Member Association*. [online]. 2018 [cit. 10. 10. 2021]. Dostupné z <https://eptaeurope.org/epta-european-associations-s-z>
8. HAVIAROVÁ, E., 2018. *Letné semináre pre učiteľov hry na klavíri*. Záverečná práca. Ružomberok. Rkp.
9. *EPTA Europe History..* [online]. 2018 [cit. 10. 10. 2021]. Dostupné z <https://eptaeurope.org/node/2>
10. HORVÁTHOVÁ, V., 1988. Klaviristi v Dolnej Krupej. In: *Hudobný život*, roč. 20, č. 25. ISSN 1335-4140
11. JAKUBCOVÁ, D., 1993. S docentkou Evou Fischerovou – Martvoňovou o slovenskej sekcii EPTA. In: *Hudobný život*, roč. 25, č.18, s. 2. ISSN 1335-4140.
12. *Letné semináre pre učiteľov klavírnej hry EPTA v Bratislave*. [online]. 2021 [cit. 10. 10. 2021]. Dostupné z <https://www.eptaci.sk/>
13. MATEJOVÁ, M., 2022. *Letné semináre EPTA v rokoch 1988 – 2008*. Rkp.
14. *MyLenUm – miléniové klavírne trio*. [online]. 2002 [cit. 31. 01. 2022]. Dostupné z <https://bratislava.sme.sk/c/206561/mylenum-mileniove-klavirne-trio.html>
15. PERGLER, F., 2007. Ak sa niekto stane učiteľom hudby, nemal by zabúdať, že je súčasne aj umelec. In: *Hudobný život*, roč. 39, č. 11. ISSN 1335-4140
16. PERGLER, F., 2002. Stretnutie s jubilantkou. In: *Hudobný život*, roč. 34, č. 9. ISSN 1335-4140

PaedDr. Miriam Matejová, PhD.

Katedra hudby

Katolícka univerzita v Ružomberku, Pedagogická fakulta

Nám. A. Hlinku 56, 034 01 Ružomberok

e- mail: miriam.matejova@ku.sk